

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspeditelja v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 150.

V Ljubljani, v torek 4. julija 1899.

Letnik XXVII.

Brezuspešen boj.

Poznato je dobro, kako so se Mažari ustavljali od leta 1860. pa do leta 1867. vsem pozivom avstrijske vlade, da pošiljajo svoje poslance v državni sabor na Dunaj. Dosledno so oni odbijali vsako ponudbo z izjavo, da to ne dopušča njihovo državno pravo. Po tem državnem pravu mora biti Ogrska samostalna država s svojim ministerstvom. Pomagal jim je pri tem podjetju avstrijski državni minister Beust ter razdelil državo na državni polovici, ali z drugimi besedami: Avstrija je postala dualistična država, kakeršna je še dandanes.

Mažari so svoj namen dosegli in sicer po svojem državnem pravu. Človek bi mislil, da se Mažari ne bodo ustavljali drugim narodom bivše avstrijske carevine, če se tudi oni bore za samostalnost svojo z ravno takim sredstvom kakor oni. Toda tega Mažari ne dopuščajo. Uprli so se odločno Čehom in Hrvatom, ki so zahtevali svojo samostalnost tudi po državnem pravu. Zanikali so to pravo jednim in drugim, a podprli so jih v tem poslu seveda tudi Nemci, katerim je stalo do gospodstva posebno nad Čehi. Mažari so postali v novjšem času še posebno predrzni naproti Hrvatom. Vse njihovo časopisje, na čelu jim »Pester Lloyd«, neprenehoma oponaša Hrvatom njihovo državno pravo in državno celokupnost, katero zovejo »velika Hrvatska«, ki se po njihovem mnenju ne more nikdar osnovati.

Po njihovem mnenju seveda ne, kajti oni so Hrvatsko že zdavnaj spremenili v mažarsko županijo ter delajo neutrudljivo, da to tudi zares postane v kljub nagodbi iz l. 1868., po kateri je zagotovljena celokupnost kraljevine Hrvatske. V tem pogledu godejo isto pesem mažarski in nemški časopisi, da je »velika Hrvatska« nezmisel in da se ne da nikdar vzpostaviti, kakor to mislijo hrvatski domoljubi. Vse to so velike utopije hrvatskih uglatih glav, ki nočejo nič vedeti o mažarske državi, h kateri edinej pripada Hrvatska. Čudno se nam zdi, da se Mažari tako pogostoma bavijo s tem vprašanjem, ko z druge strani zatrjujejo, da ga sploh ni in da se mora Hrvatska utopiti v mažarskem morju.

Zakaj bi toliko pisali ter se tako hudovali nad vsako izjavo hrvatskega naroda v tem pogledu, ko ne bi bili prepričani, da se pride vselej do cilja, če se vztrajno in odločno bori za kakšno stvar. Če so Mažari dosegli svoj cilj, zakaj ga ne bi tudi Hrvati. Sicer pa so trditve mažarskih političarjev, da Hrvati nimajo državnega prava, ničevne in po zgodovinskem razvitku popolnoma ovržene. Nič zato, če nočejo Mažari tega priznati v svoji oholosti in obesti. Velika Hrvatska je že zdavnaj osnovana. Ko je bila po pogodbi Kampoformijskega mira leta 1797. Dalmacija izročena državi avstriji, prišla je pod istega vladarja kakor ostala Hrvatska, od katere je bila oddeljena več nego tri sto let.

Od tega časa je ostala pod istimi vladarji razun kratke dobe pod Napoleonom. Hrvatska, Slavonija in Dalmacija so od tega časa tako rekoč že zedinjene, a v novjšem času se je približala že prav znatno tudi Bosna in Hercegovina tej

zvezi. Res je sicer, da se vse te zemlje faktično še niso zedinile, ali ideja o jedinstvu je prešinila že ves hrvatski rod v tolikej meri, da je ni v stanu zatrti največa protivščina od mažarske in nemške strani. Celo v Bosni se širi ta ideja v novjšem času tako uspešno, da se ne bode dala nič več zatreti, pa bi upotrebili Mažari zato najradikalnejša sredstva.

To Mažari in Nemci slutijo, zato tudi neprenehoma nas psujejo in ponižujejo, kjer le morejo. To pa le njim škodi in ne nam. Naša borba je pravična; zgodovinsko in narodnostno pravo je na naši strani in kdor se mu protivi, dela nam krivico; pa ne samo nam, nego tudi državi. Hrvati niso nikdar iskali kakšnega središča zunaj okvirja habsburske države. Vedno so bili zvesti in privrženi habsburški dinastiji, za katero so prelili več krvi nego drugi avstrijski narodi. Zato je največa predrznost, če nam Mažari ali Nemci oponašajo »veliko Hrvatsko«, češ da hočemo kakšno posebno državo osnovati. Nemci in Mažari so že sploh zgubili vsak pravni čut, kadar razpravljajo o slovanskih zadevah. Oni so nas držali za helote, pa mislijo, da jim moramo tudi kot taki ostati.

Toda v državi, kjer je proglašena ravnopravnost, to ne more biti in Slovan se je sploh toliko probudil, da ne bode nikdar več tlake delal niti Nemcu niti Mažaru. »Velika Hrvatska« je že osnovana in prej ali slej jo bode morala priznati tudi država, če bode hotela vzdržati se na iztoku in na Jadranskem morju kot velevlad. Tega Mažari in Nemci ne morejo in nočejo priznati, da brez Hrvatske Avstro-ogerska ne more napredovati na iztoku in jugu državnem; zatoraj se tako žilavo borita za gospodstvo v teh krajih, ter se celo družita s tretjim našim sovražnikom, ki je pa ob enem tudi državni sovražnik, namreč laška irredenta. Toda tudi vkup z irredento nas ne bodo ugonobili. Narodni duh in narodno jedinstvo bode to zaprečilo. Res je, da bomo imeli še mnogo borb z našimi protivniki, toda narodna navdušenost in požrtvovalnost boste brez dvoma zmagali. Naj se le rogajo nam naši protivniki in naj zanikujejo naše pravice, zato mi ne bomo omagali v naši borbi, marveč še vztrajneje delali, dokler ne dosežemo našega cilja: jedinstva hrvatskega in slovenskega naroda na korist svojo in na korist naše države.

Napredna Rusija.

(Konec.)

Omenimo mimogrede nekaj strogo stvarnih pomislekov; da bi se jih ne dotaknili, bi bilo toliko, kakor da bi ne odgovorili na najbolj kričeča vprašanja. — Kako se godi ruskim industrijcem? Za potrebo imajo dovolj posla doma; na izvoz ruski industrijci še sedaj ne mislijo. — Ali je na Ruskem trg, katerega pridobiti si bi bilo dobro za naše izdelke? Udeležniki nižjeavstrijskega obrtniškega izleta pravijo, da bi našel avstrijski kapital tam dobro podlago, da bi se mogla tam cela vrsta izdelkov izpečavati. Da se pa visoke carinske meje vsejedno prekoračijo z dobičkom, to bi bila stvar izdelovalcev, kateri bi

morali vse preračunati. Sibirski železnica odpira velikansko perspektivo, vzbuja tako vabljive nade, da se skoro že čuje zahteva, naj bi se naša trgovska mladina — ruski učila; ruščina bode v trgovini svetoven jezik, pa hitro! Na Ruskem trdijo baje nekateri, da podjetnost v Avstriji ni nič kaj živahna, da se dajo Avstrijci prav lahko odriniti, da so v Nemčiji mnogo urnejši, napeljejo gospodarske niti do družih držav. Takih besedij obrtniški odposlanci niso bili veseli; to so morali tembolj obžalovati, ko so lahko opazili, da goji moderna Rusija simpatije do njih domovine.

Zastopniki nižjeavstrijskega obrtniškega društva so bili na Ruskem in so pokazali onim, ki še tega niso vedeli, da obstoji obrtniško društvo, sporočili so konzulatom svoje želje in nam morejo povedati, česa manjka, kaj naj se ukrene in na kaj moramo biti pozorni.

Spoštovanje do moderne Rusije navdajajo besede industrijcev — prvih oseb na dunajskem trgu — kateri poleg takih svaril in opominov tudi priznavajo, da so se na svojem potovanju mnogo naučili: »Kdor je videl kaj tako velikega, izvrstnega, ga kar nekaj vzbada, da mora tudi on tako delati, da mora posnemati.«

In v industrijski državi Rusiji je marsikaj, kar prehaja v velikansko; del Mlade Amerike v prostrani ruski nižavi. V Lodzu je neka manufakturna hiša z dvorano, v kateri ne stoji nič manj kakor 1500 kolovratov, in podjetnik zida ravnokar drugo dvorano, v kateri bode delalo istotako 1500 kolovratov. In neke drugje so videli delavsko dvorano sto čevljev široko in še jedenkrat toliko dolgo, in vendar brez vsacega stebra. Če so izletniki kje opazili, da je vodja takega modernega podjetja Avstrijec, ali če so mogli kak stroj pozdraviti, ki je bil izdelan v Avstriji, so bili seveda prav veseli.

Ti gospodarski pionirji se niso mogli dovolj nagledati. To je bilo veselje, katerega ni skalil niti neprijeten dogodljaj pri odhodu iz Peterburga, nekaterim izletnikom so namreč izginile listnice s potnimi listi vred; no, to izgubo so prišteli k potnim stroškom, ki tako niso bili ravno obilni: 600 gld. za vsacega, in vsi so bili prepričani, da bodo narastli ti stroški po izkušnjah, ki jih prineso seboj, v bogato glavnico, katera jim bode donašala obilnih obrestij. Tudi ženskemu svetu so prinesli gospodje izletniki marsikako zanimivo poročilo. V častniški kazini v Peterburgu je prodajalnica, kjer dobijo častniške soproge kakor v nekakem konsumnem društvu vse, kar potrebujejo; in to je čudovita, velikanska prodajalna, v kateri je vse na prodaj. Da so slišali v čakalnicah po ruskih postajah večkrat igrajočo kapelo, da niso imeli na potu dobrega vremena in da letos tudi na Ruskem — čudno — ni bilo snega. In da je v Rigi razven številnih tovarn za stroje in smodke — katere so si osebno ogledali — tudi klub samcev, »klub črnokožcev«, ki ima lepo lastno hišo in s ponosom trdi, da se je ustanovil že leta 1221. Častljivo društvo res, katero pa vse jedno pri damah — ne samo pri ruskih — ne uživa posebnega spoštovanja.

To so hipni vtisi potovanja, o čegar posledicah bodo v gospodarskih krogih še dolgo razpravljali.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. julija.

Nagodbene predloge bodo v kratkem objavljene, in sicer istodobno v dunajskem in budimpeštanskem uradnem listu. Da bi se določil način in vrsta objavljanja nagodbenih predlog, se je podal avstrijski ministerski predsednik grof Thun včeraj v Budimpešto ter se posvetoval s svojim tovarišem Szellom o tej zadevi. Obiskal ga je najprej v notranjem ministerstvu in pozneje v poslanski zbornici. Ogrski ministerski predsednik mu je povedal, da bo ogrska poslanska zbornica ta teden dovršila svoje delo in potem ni več nikakih ovir za objavljanje, ker bo vlada v najkrajšem času izposlovala vladarjevo dovoljenje. Nagodba se objavi v ogrski polovici enako, kakor vsaka parlamentarnim potom rešena zakonska osnova, v Avstriji pa s pomočjo zasilnega paragrafa. Avstrijski ministerski predsednik se je sinoči povrnil na Dunaj.

Vladna akcija za prihodnje dni še vedno ni določena. Z največjo gotovostjo trdijo sicer nekateri listi, da se prične že v avgustu z vso resnostjo z reševanjem jezikovnega vprašanja in da se to delo dovrši do srede meseca septembra, ko se mora sniti državni zbor. Toda v tem oziru do sedaj še ni prav nobene gotovosti. Res je samo to, da se snide drž. zbor v jeseni, da izvoli člane delegacije in se mu predloži proračun za prihodnje leto. Tudi je sklicanje državnega zbora potrebno vsled tega, da morejo stopiti v veljavo nagodbene predloge, katere mora vlada prej predložiti državnemu zboru. Vse prihodnje delo je pa seveda odvisno od razmer, ki si jih vlada do tedaj ustvari s pogajanjem zastopnikov parlamentarnih strank.

Volilna preosnova za nižje-avstrijski deželni zbor, kakoršno je odobril v zadnjem zasedanju deželni zastop nižje avstrijski, še sedaj ni potrjena. Kaj je temu vzrok, se ne ve natanko, gotovo je le toliko, da deluje židovska manjšina z vsemi silami na to, da bi vlada ne predložila v potrjenje dotičnega zakonskega načrta. V zadnjem času je pa storila vlada neki korak, iz katerega se da sklepati, da odločilna beseda ni več daleč. Nižje avstrijsko namestništvo je izdalo namreč ukaz, ki naroča vsem županstvom, naj na novo sestavijo volilske imenike in jih do 15. t. m. dopošljejo pristojnim okrajnim glavarstvom. Ker ni misliti, da bi se že sedaj pričnalo z izvrševanjem volilskega zakona, ki še ni potrjen, je prav verjetno, da si hoče nabrati vlada potrebni material za presojo predloženega volilnega reda in potem izreči konečno sodbo. Popolno zavreči seveda vlada ne bo mogla tega načrta, ker je vendar sama posredovala pri razpravi in je deželnozborska večina dokaj popustila ravno vsled tega, ker je tako želela vlada. — Jednako se godi volilnemu redu za dunajski občinski zastop, ki še istotako čaka odrešenja.

Knez Herbert Bismark in cesar Viljem. Nad jedno uro je trajala v nedeljo avdijenca, v kateri je vsprejel nemški cesar kneza Herberta Bismarcka v Lübecku. Malo poprej je bil pri cesarju načelnik civilnega kabineta Lucanus, ki je poročal o dogovoru z ministrom Miquelom, ki se je malo preje vrnil iz Berolina. Vsekako je bil toraj razgovor o političnih zadevah in bržkone se listi ne varajo, ko izražajo mnenje, da bo knez Bismarck naslednik sedanjega državnega kanclerja kneza Hohenlohe. Govori se sicer o njem tudi kot o nasledniku notranjega ministra pl. Recke, toda najbolj verjetna je prvotna trditev, ki se obistini lahko brez vsake ministerske krize, ker knez Hohenlohe le vsled želje cesarjeve še vztraja na dosedanjem mestu. Na ministersko krizo sedaj ne računajo več toliko, ker je cesar prepričan, da prodre njegov kanalski načrt, kakor ga sam želi. Vremena zbornici se sicer še niso povsem zjasnila, vendar bo cesar v osebnem občevanju mnogo več dosegel, kakor pa potom parlamenta. Bismarck bi prišel toraj na krmilo le vsled prostovoljnega odstopa kneza Hohenlohe.

Kriza v Belgiji. Premirje sta sklenili v belgijski poslanski zbornici večina in manjšina, katerega razun revolucionarnih socialistov do

sedaj še nihče ni kršil. Vlada in večina sta morali obljubiti levičarskim strankam, da se hočeta ozreti po kakem drugem načinu rešitve prepornega vprašanja in eventualno predložiti nov, oziroma popravljen načrt. Vsed tega slavi ulica zmago, akoravno še ni dosegla in najbrže tudi ne bo, kar je zahtevala na način, ki presega vse meje dostojnosti. Kakor namreč javljajo najnovejša poročila, se je udala vlada le v toliko, da razširi razumno zastopstvo razun na znanih sedem okrajev tudi na vse one okraje, ki pošljejo v državni zastop vsaj tri zastopnike. Kakor znano, opozicija tudi s to koncesijo ni zadovoljna, ter zahteva to ugodnost za vse volilne okraje, ob enem pa tudi splošno in jednako volilno pravico. V to pa seveda desnica ne bo nikdar privolila, ker bi se potem morala spremeniti tudi ustava. Isto misel zastopa tudi kralj sam. Županom štirih večjih mest, ki jih je vsprejel v soboto in ki so izjavili, da ne morejo prevzeti poročstva za javni mir, ako vlada ne ustreže zahtevi opozicije, je odgovoril kralj Leopold, da hoče preje počakati, kak uspeh bo imel navedeni posredovalni predlog, in da se dobro zaveda dolžnosti, ki mu jih nalaga ustava. Umevno je, da so odšli liberalni župani precej poparjeni na svoj dom. Danes ali jutri se pričakuje rešitev. Ako se opozicija ne zadovolji s posredovalnim predlogom, bo najbrže razpuščen parlament in bodo znova sodili volilci.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. julija.

(Podpora vsled toče.) Kakor čujemo, je osrednja vlada za ponesrečence vsled toče na Kranjskem dovolila 12.000 gld. podpore, a deželni odbor je v ta namen določil 3000 gld. Pri tej priliki izrazili bi željo, naj bi se darovi razdelili prej ko mogoče, in sicer v denarju najrevnejšim ponesrečencem, a ne po razmerju škode ne glede na imovitost, kakor se je včasih godilo.

(Terzit gospoda župana Hribarja.) Gospod župan Hribar je slovesno zapriseganje zlorabil v to, da je v svojem govoru na skrajno netakten, s slovesnostjo nikakor ne skladajoč se način žalil nasprotnike sedanje mestne uprave rekoč: »Naj tedaj vstajajo Terziti in se zadirajo nad nami; zgodovina, o tem sem za trdno prepričan, bode sodila, a obsodila ne bode — nas!« Gosp. župan Hribar si je izbral res dober trenutek, da je padel po mestnej opoziciji. Dobra je bila prilika: 1. ker je bila slovesna seja in radi tega nihče gospodu županu ugovarjati ni mogel; 2. ker, če bi tudi ne bila slovesna seja, je gospod župan dobro vedel, da ne bo nihče izmed mestne opozicije ugovarjal, ker nikogar zraven ni bilo. Treba pa še pogledati, ali je imel gospod Ivan Hribar prav, da je primerjal mestno opozicijo s Terzitom. Terzit napadal je junaka Agamemnona. Ali misli gospod Ivan Hribar, da je v čem podoben temu junaku? Poglejmo! Ko se je Ahilej, jezeč se nad porazom Ahajcev, odstranil, poslal je Agamemnon, da ga zopet potolaži, ponj Feniksa. Tega bi n. pr. gospod Hribar ne mogel, ker Feniksa ima v Ljubljani v oblasti županov stanovski in odborniški kolega gospod Prosenc, dočim za časa Agamemnovga Slavije niso poznali. Ali se morda gospod Hribar primerja Odiseju, kateri je Terzita z udarci strahoval? Ako bode tako dolgo potreboval do zaželenega cilja, da gmotno povzdigne Ljubljano, kot je potreboval Odisej, da je dosegel svoj cilj, potem bo Ljubljana še dolgo čakala vstajenja dne. Kaj pa je mestna opozicija zahtevala od občinskega sveta? Da postopa varčno in gospodari previdno z mestnim imetjem. Ali je to terzitsko? Ali ni tudi ekselencia gospod deželni predsednik včeraj v svojem nagovoru na župana rekel, da »treba postopati z največjo varčnostjo, izdatki naj se delajo o pravem času in v pravi namen?« Ali se županova jeza razteza zategadelj tudi na deželnega predsednika? Menda vendar ne! Mi bi gospodu županu v spomin klicali besede gospoda deželnega predsednika: »Pravičnost, nepristranost in objektivnost v vsakem obziru je najtrdnejša podlaga vsaki dobri upravi.«

(Neverne je obolel.) kakor se nam brzojavno poroča, č. g. Franc Jerab, župnik v Zaspem pri Bledu. Priporoča se v memento.

(Telovadba na obrtnih strokovnih šolah) Z novim letom 1900 se po ukazu naučnega ministra

uvede pouk v telovadbi na tukajšnji strokovni šoli za umetno vezenje in čipkarstvo. Odložene bodo temu neobligatnemu predmetu štiri ure na teden.

(Na tukajšnjem učiteljskišču) so danes zaključili šolsko leto s sveto mašo v cerkvi Srca Jezusovega.

(Ciril Metodov kres) prižge »Slovenska kršč.-socialna zveza« v Ljubljani v četrtek zvečer ob 9. uri na Rožniku. Naj bi se tudi drugod tedaj zažareli slovenski holmei, da s tem pokažemo svojo versko in narodno zavest.

(Celjski mestni urad in slovenščina.) Županstvo celjske okolice je mestnemu uradu v Celju poslalo slovenski dopis. Mestni urad pa je odgovoril, da v stvareh, ki se tičejo lastnega področja, vaprjemaj le nemške dopise. Županstvo celjske okolice se je pritožilo na okr. glavarstvo, a to je pritožbo odstopilo ces. namestništvu v Gradcu, katero je akt vrnilo celjskemu mestnemu uradu z nalogom, da o stvari poroča. Mestni urad je to stvar izročil pravnemu odseku, v čegar imenu je v zadnji seji poročal obč. zastopnik dr. Schurbi ter nasvetoval, da mestni urad vse agende lastnega področja vsprejema in rešuje samo v nemškem jeziku. Radovedni smo, kaj sedaj poreče ces. namestništvo.

(Železnica Radgona-Ljutomer.) Dne 30. junija je bil na Dunaju redni občni zbor lokalne železnice Radgona-Ljutomer. Računski zaključek izkaže dohodkov 25.919 gld., stroškov 14.172 gld., prebitka 11.747 gld. S tem je treba najpreje pokriti primanjkljaj iz prejšnjega leta v skupnem znesku 9480 gld.

(Iz celovške škofije.) Pri stolnem kapiteljnu v Celovcu je do 19. julija razpisano mesto stolnega prošta, oziroma stolnega školarstika in navaden kanonikat. — Do 3. avgusta je razpisana fara Gradnek. — Za kn. šk. svetovalca sta od škofa imenovana č. g. Šim. Bauer, dekan v Pliberku, in č. o. Lambert Lanzner, predstojnik kapucinov v Celovcu. — Orglarska šola v Celovcu je letos dovršila drugo leto. Podučevalo se je v dveh oddelkih. Napredek učencev je bil prav dovoljen. — Razstava cerkvenih oblačil bode letos dne 11. avgusta. — Mil. g. knezoškof je letos ob vizitacijah itd. birmal vkup 4946 otrok.

(Iz tržiške okolice.) Pretečeno nedeljo popoldne ob 1/4. uri je priredilo slovensko katoliško delavsko društvo javen ljudski shod na Pristavi pri Trziču. Predsednikom je bil soglasno izbran gospod Ahačič iz Trziča. Gospod Moškerc je razvil krščansko-socialni program, pojasnoval je zborovalcem, po kateri poti je mogoče ustvariti boljše razmere delavskih stanov. Gostinčar je govoril o političnem položaju v Avstriji, povedal vzroke, zakaj ne more delati državni zbor. Treba se nam je organizovati, da se moremo braniti nasilsteu sovražnikov. Gospod Jakopič je dalje govoril o pomenu krščanske socialne organizacije z ozirom na ljudstvo. Pozval je tudi navzoče, da dne 6. t. m. zakurijo v čast sv. Cirilu in Metodu kresove. Gostinčar je potem priporočal zborovalcem, čitati dobre časopise in knjige. »Glasnik«, »Delavski prijatelj« sta odločno dobra delavska lista, naj si enega ali drugega naroči vsak delavec. Za premožnejše priporoča »Slovenski List«. Delavci moramo v javnem življenju pokazati, da smo zreli in vredni boljših časov in veljave. Ker se ni nihče več oglasil k besedi, je predsednik z živio-klicem cesarju zaključil lepi shod.

(Isterski deželni odbor) je imenoval za ravnatelja italijanskega gimnazija v Pazinu nekega Silvija Mitisa, o katerem vé »L' Istra« povedati, da zna tudi nemški in nekoliko hrvatski, kar je po besedah lahonskega lista v sedanjih razmerah potrebno.

(Ciril Metodov kres) bo gorel tudi na kamniških planinah in sicer na mali Planini, od koder se bo videl daleč po kranjski in štajerski deželi in pričal o zadržni organizaciji tukajšnjega okraja. Videt se bo na Gorenjsko do Triglava, na Dolenjsko do Gorjancev in na Notranjsko do Nanosa.

(Dar.) Biskup Strossmayer je daroval za župno cerkev sv. Križa tik Slatine 500 gld.

(Uro z veržico) našel je nekdo na zadnjem sejmu v Rajhenburgu. Kdor jo je izgubil, oglasi naj se pri župnem uradu v Boštanju, p. Radna.

(Utopljenca.) V nedeljo zvečer so izvlekli iz Ljubljane pod Fužinskim mostom kakega 40

Kamnik, 1. julija 1899.

Izročitev obrta.

S pričujočim Vam naznanjam uljudno, da sem z današnjim dnevom izročil svojo pod trgovsko-sodniško vpisano tvrdko

Julij Staré

obstoječo tovarno za kis z aktivi vred svojemu sinu Juliju Staré-tu ml., ki jo bo nespremenjeno vodil nadalje.

Najtopeje se zahvaljujoč Vam za izkazano mi zaupanje Vas prosim, da blagovolite isto izkazati v jednaki meri tudi mojemu sinu.

Velespoštovanjem

Julij Staré st.

574 3—3

Kamnik, 1. julija 1899.

Prevzetje obrta.

Z ozirom na poleg stoječo okrožnico mi je čast najuljudneje naznaniti, da bom od svojega očeta gosp. **Julija Staré-ta st.** z aktivi vred prevzeto tovarno za kis pod protokolirano tvrdko

Julij Staré ml.

nespremenjeno vodil nadalje.

Prosim, da tudi meni naklonite mojemu očetu izkazano zaupanje, ker se bom potrudil ohraniti je s skrbno izvršitvijo vseh naročil.

Velespoštovanjem

Julij Staré ml.

Izvrstna, naravna hrvaška

vina

bela in rdeča priporoča iz svojega kleta

MIRKO BROZ v Zagrebu.

Oddaja jih v sodih od 50 litrov dalje po 22, 23, 24, 25, 26 kr. liter iz lét 1895, 1896, 1897 in 1898; črna dalmatinska iz leta 1898. — Sode računam posebej ali nazaj jemljem franko. — Vsa moja vina so analizirana in jamčim za njih naravnost. 558 10—6

Vidrova ržena kava,

nad vse čist izdelek, je kot pridevek k pravi kavi jako zdrava in izvrstna pijača.

Po mestih naproday pol kilograma za 24 kr. — Kjer v prodajalnicah ni dobiti, naj se blagovoli naravnost naročiti 5 klgr. za 2 gld 25 kr. franko na vse pošte. 104 10-9

Tovarna za rženo kavo v Pragi-Lieben.

Oklopju slična barva za zidovja,

katere boja je nespremenljiva, stanovita tudi proti vplivu svetlobe, apna in vremena, ter neodkrusljiva, je priporočljiva posebno stavbiškim podjetnikom, zidarjem, moštrcem, hišnim posestnikom itd. Poraba je tako preprosta, da lahko vsakdo sam z njo prevleče vnanje dele poslopjinega zidovja. Edina prodaja pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani**, Františkanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 228 10 11—4

Naznanilo.

Na c. kr. véliki gimnaziji v Ljubljani se vrše v poletnem obroku sprejemni izpiti za vstop v I. razred šolskega leta 1899/1900 dné 15. julija počenši ob 9. uri zjutraj.

Učenci, ki želé delati ta izpit, naj se, spremljani od svojih starišev ali njih odgovornih zastopnikov, oglašé dné 9. julija mej 8. in 12. uro pri gimnazijskem ravnateljstvu ter s seboj prinesó krstni list in obiskovalno spridevalo, ako so doslej obiskovali ljudsko šolo. Plaćati morajo tudi 3 gld. 30 kr. pristojbine, ki se njim vrne, ako sprejemnega izpita ne zvrše z dobrim uspehom.

Vnanji učenci se k sprejemnim izpitom tudi lahko oglašé pismeno, ako pravočasno po pošti pošljejo gori navedeni listini in pristojbino.

Po naredbi veleslavnega deželnega šolskega sveta z dné 28. avgusta 1894, št. 2354, smejo se odslej učenci, ki po svojem rojstvu in po rodinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Črnomlju, Kranju, Novem Mestu in Radovljici in ozemlju okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Zatičini, v ljubljanski gimnaziji sprejemati le izjemoma, v posameznih, posebnega ozira vrednih slučajih, in to le po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta. Zaradi tega se opozarjajo stariši onih učencev, ki potrebujejo takega dovoljenja, da si ga pravočasno po posebni prošnji preskrbé pri veleslavnem c. kr. deželnem šolskem svetu.

V Ljubljani, dné 29. junija 1899.

578 3—3

Ravnateljstvo c. kr. vélike gimnazije.

St. 16039.

572 3—3

Prodajalna v najem!

Od 1. novembra 1899 naprej oddaja se v poslopji meščanske imovine v Ljubljani na voglu Lingarjevih ulic in Pogačarjevega trga prodajalnice v najem. Pojasnila daje in ponudbe sprejema mestni komisariat ob navadnih uradnih urah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 21. junija 1899.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dné do dné po 4 1/2 %. Poštno-hranilnične položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 4. julija.	
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 45 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 30 »
Avstrijska zlata renta 4%	119 » 30 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 » 35 »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 10 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	96 » 35 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	911 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	381 » 75 »
London vista	120 » 52 1/2 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 95 »
20 mark	11 » 78 »
20 frankov (napoleonador)	9 » 55 1/2 »
Italijanski bankovci	44 » 65 »
C. kr. cekini	5 » 67 »

Dné 3. julija.	
4% državne srečke l. 1864, 250 gld.	168 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 » 25 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 » — »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 » 10 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 » — »
Dunavske vravnave srečke 5%	129 » 25 »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 » 50 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97 » 15 »
Prijoritete obveznice državne železnice	210 » 75 »
» južne železnice 3%	169 » 30 »
» južne železnice 5%	123 » — »
» dolenskih železnice 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	— » — »
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	20 » 70 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	86 » — »
St. Genois srečke, 40 gld.	83 » 25 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	23 » 75 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 » 10 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3250 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	440 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	74 » — »
Splošna avstrijska stavbinska družba	105 » — »
Montanska družba avstr. plan.	239 » 50 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	180 » — »
Papirnih rubljev 100	126 » 87 »

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.